

Siwilizasiya piñimizemi!

biziñ

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Siwilizasiya biziñ piñimizemi! SIWILIZASIYA BIZIÑ PIÑIMIZEMI!

Tokunylmadyk, el degrilmedik diñe Konstutusion sud galyppy...

Häkimiýet indi onuñam tepbedini okamak isleýär.

Ýokary suduñ bir kemçiligi bar bolsa, gurluşynda bir ýalňyşlyk bar bolsa, düzeldip bilersiňiz...

Ony düýpgöter ýok etmek nämäniñ alamaty?

Konstitusuon sudy ýatyryp, ýerine «Diwany-A:li» diýen köne biçüwli kazyýet gurnagyny hiç hili manysy ýok!

Bularyñ gözlegi adalat däl, bular özlerine ytagat etjek, lepbeý diýip baş egjek mähelle gözleýär we «Adalat mülküñ binýadydyr» jümlesi-de mundan soñ gury şygara öwrülýär!

Konstitusion suduñ döwrebap hukuga laýyk gelýän kararlary häkimiýeti we onuñ ýaranlaryny ynjalykdan gaçyrýar, olar görkezme boýunça işlejek kanun çykaryjy organ gözleýärler.

Ilki Içeri işler ministri Konstitusiom sudy (KS) topa tutdy, agyr sözler bilen suduñ başlygyna hüjüm etdi. Yzyýanyndan olaryñ ýarany Bahçeli beý heñ çalyp orta çykdy:

«Täze hökümet sistemasy, parlamentar sistemanyñ ähli çişlerinden, ähli ilteşikli ýerleeinse, ähli aýakbagylaryndan saplanmalydyr, arassalanmalydyr» diýip, Konstutusion suduñ ýatyrylmagyny talap etdi.

Bahçeli beý Konstutusion sudy **«döme çiş»** hökmünde görýär, ol hukugy we adalaty däl-de, **«boýun sunujylyk we ytagat»** isleýär.

KS-da dowam edip gelýän hukuk ýörelgelerine laýyk gelýän adalaty berkarar etmäge jan edýän hakyky hukukçylar az däl.

Emma...

Häkimiýetiñ ýanynda hukugyñ we adalatyñ bir köpüklik gymmaty barmy??

Ýurtda hemme zadyñ «buýrukdyr serkerdelik» astynda ýöredilmegini isleýärler!

Gynansak-da, demokratiýadan we siwilizasiýalaşan dünýäden her geçen gün biraz daşlaşyp barýarys!

Ýurduň owsaryny ellerine aldylar öýdýän?

Häkimiýet aç-açan tüýsüni belli etdi: hukuga laýyklykda gelinen kararlar işlerine ýaramaýandygy üçin KS-y halamaýarlar!

Ýeri, olar sudy lagyma agdaryp bilerlermikä?

Ýok! Munuň üçin Konstutusiýany üýtgetmek gerek. Eýsem bolaa häkimiýet we onuň ýarany Mejlisde Konstutusiýany üýtgedip biljek güýje eýe däl!

Näme oýlasalar oýlabersinler, Türkiýäni haýsy tarapa gapgarmak isleseler isläbersinler, RHP ýa-da İYİ goldawy bolmazdan, Konstitusion suda hiç zat edip bilmezler!

Prezidentiň nepaga çykan agzalaryň ýerine bellän sudýalary bilen KS-yň işgärler düzümi-de, gurluşy-da üýtgäp dur, emma häkimiýeti we onuň ýaranyny bulam kanagatlандырмаýar. Hamala ýurduň eýesi bir özleri ýaly!

■ Režimiň kepilligi...

KS Türkiýede hukuk döwletiniň, hukugyň eldegrilmesizliginiň iň möhüm şertlerinden biridir we demokratik režimiň kepilligidir. Döwlet Bahçeliniň KS-yň ýerine «**Diwany-A:li**»-niň gurulmagyny orta atmagy, Prezident Erdoganyňam muny goldamagy, häkimiýetiň ýokary suda bolan garaýşyny şöhlelendirýär.

«Diwany-Âli» – 1876-njy ýylda gurlan Osmanly döwletiniň Ýokary kazyýetiniň adydyr. Diwan gerek bolan wagtynda wekilleri (ministrleri) we ýokary kazyýet edaralarynyň başlyklaryny we agzalaryny sud etmek üçin gurulypdyr. 1945-nji ýylda onuň ady türkçeleşdirip «Ýokary Diwana» (“Yüce Divan”) öwrüldi.

1961-nji ýylda gurlan KS-nyň üstüne «Ýokary Diwanyň» jogapkärçilige çekme ygtyýarlygy ýüklenipdir.

■ ÝYLGYRALYŇ: Eşek we eşek däller

Birmahallar halk deputatlarynyň biri münberde söz sözläp durka, özüne gep oklan wekillere jogap gaýtarman durup bilmeýär:

– Bu mejlisdäkileriň ýarsy eşekdir!

Ol şeýle diýibem münberden düşýär. Onuň bu sözüne mejlis aýaga galýar we herkes ondan sözüni yzyna almagy talap edýär.

Deputat näme etjegini bilmän, näalaç ýene orta çykýar, ol çuňňur akyl-paýhasyny görkezen we wekilleri rahatlandyran şu sözlerini aýdýar:

– Bu mejlisdäkileriň ýarsy eşek däldir!

■ GÜNÜŇ SÖZI

«Adalatyň oňarmadyk işini ýumruk oňarar» diýenleriň sözi dogrumy?

Rahmi TURAN.

«SÖZCÜ» gazetini, 04.10.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMİLİYEW. Publisistika